

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 694

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 13 juni 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Onderwijskwalificerende opleidingstrajecten (OKOT) - Stand van zaken

Een onderwijskwalificerend opleidingstraject richt zich tot niet-werkende werkzoekenden die een knelpuntberoep wensen uit te oefenen, maar niet beschikken over het vereiste diploma of competenties. Het is een duurzame tewerkstelling waar de werkzoekende de nodige competenties voor dat knelpuntberoep kan opbouwen en zo het gevraagde diploma kan behalen.

1. Per provincie wordt een arbeidsmarktanalyse uitgevoerd om een OKOT-VDAB-traject op te zetten.

Welke OKOT-VDAB-trajecten werden in 2021 en 2022 opgezet? Graag totaalaantal per jaar en opdeling naar provincie.

2. De provinciale arbeidsmarktanalyse geeft ook aan met welke onderwijsinstellingen samengewerkt kan worden.

Met welke onderwijsinstellingen en voor welk OKOT-traject werd in 2021 en 2022 een samenwerkingscontract afgesloten? Graag overzicht per jaar.

3. Hoeveel bedraagt het jaarlijks budget voor 2021-2022 voor de OKOT-trajecten? Graag budget per jaar.

4. Hoeveel budget werd vrijgemaakt voor OKOT-trajecten in 2023?

5. Hoeveel niet-werkende werkzoekenden schreven zich in voor een OKOT-traject in 2021-2022? Graag totaalaantal per jaar en opdeling naar:

- a) unieke cursisten;
- b) leeftijd;
- c) gender;
- d) provincie;
- e) welk OKOT-traject men volgt: TKO, HBO,;
- f) welke evolutie kan men onderkennen?

6. Hoeveel van de ingeschreven werkzoekenden behaalden hun diploma in 2021-2022? Graag totaalaantal per jaar en opdeling naar:

- a) unieke cursisten;
- b) leeftijd;
- c) gender;

**Vlaams
Parlement**

- d) provincie;
 - e) welk diploma men behaald heeft;
 - f) welk OKOT-traject men volgde: TKO, HBO,
 - g) welke evolutie kan men onderkennen?
7. Hoeveel van de ingeschreven werkzoekenden slaagden er niet in 2021-2022 behalen hun diploma te behalen? Graag totaal aantal per jaar en opdeling naar:
- a) unieke cursisten;
 - b) leeftijd;
 - c) gender;
 - d) provincie;
 - e) welk OKOT-traject men volgde: TKO, HBO,;
 - f) de reden van niet slagen (top 5);
 - g) welke evolutie kan men onderkennen?
8. Hoeveel van zij die geslaagd zijn in 2021-2022 stroomden effectief uit naar werk? Wat is het percentage? Graag totaal aantal per jaar en opdeling naar:
- a) leeftijd;
 - b) gender;
 - c) welk OKOT-traject men volgde: TKO, HBO,;
 - d) welke evolutie kan men onderkennen?
9. Op welke manier zal de minister meer kortgeschoolden aanmoedigen een OKOT-opleiding te volgen?
10. Hoe evalueert de minister de OKOT-trajecten? Op welke vlakken zal men bijsturen?

ANTWOORD

op vraag nr. 694 van 13 juni 2023

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. In bijlage 1 vindt u een overzicht van het aantal OKOT-opleidingstrajecten voor 2021 en 2022. Voor 2021 gaat het om 223 opleidingen, gespreid over de verschillende provincies. Voor 2022 gaat het om 233 opleidingen.
2. In bijlage 2 vindt u een overzicht van de onderwijsinstellingen met wie VDAB samenwerkt voor de verschillende OKOT-opleidingen.
3. Voor 2021 ging het om een budget van € 2.366.399,50, voor 2022 ging het om een budget van € 2.826.385,10. In deze bedragen worden zowel inschrijvingsgeld, leermateriaal en studiekosten en administratiekosten meegerekend.
4. De OKOT-opleidingen maken deel uit van de reguliere VDAB-werking en worden niet afzonderlijk begroot.
5. Bij onderstaande deelvragen mag je niet zomaar de som nemen van de tussentotalen. Bv vraag 4b: je bekijkt een periode van 12 maanden, logischerwijze verjaart de cursist in de loop van deze periode. In een beperkt aantal gevallen verandert de cursist hierdoor van leeftijdscategorie in de loop van deze 12 maanden. In de tabel wordt hij/zij dan in beide categorieën als unieke cursist geteld. Het totaal wordt ook uniek gemaakt, daar wordt de betrokken cursist slechts 1 keer geteld. Vandaar dat je niet gewoon de som mag nemen om het totaal te berekenen.
 - a) Voor 2021 waren er 6340 gestarte unieke cursisten, voor 2022 waren dit er 5783.
 - b) Opdeling naar leeftijd

Aantal unieke cursisten OKOT per leeftijd (alle opleidingsjaren)		
leeftijd_detail	2021	2022
18 tot en met 19 jaar	27	26
20 tot en met 24 jaar	796	655
25 tot en met 29 jaar	1516	1293
30 tot en met 34 jaar	1357	1367
35 tot en met 39 jaar	1097	1046
40 tot en met 44 jaar	796	749
45 tot en met 49 jaar	451	392
50 tot en met 54 jaar	240	194
55 tot en met 59 jaar	75	67
60 tot en met 64 jaar	4	8
Eindtotaal	6340	5783

c) Opdeling naar gender

geslacht	2021	2022
M	2107	1933
V	4233	3850
Eindtotaal	6340	5783

d) Opdeling naar provincie

provincie_organisatie	2021	2022
Antwerpen	1464	1351
Brussel	176	188
Limburg	1082	954
Oost-Vlaanderen	1720	1569
Vlaams-Brabant	536	514
West-Vlaanderen	1369	1213
Eindtotaal	6340	5783

e) Opdeling naar welk traject gevolgd wordt

type_okot	2021	2022
HBO	3303	2789
PBA	2111	2147
Se-n-se	107	51
Diploma secundair	752	670
Master	76	133
Eindtotaal	6340	5783

- f) De instroom in de OKOT-opleidingen is in 2022 met 557 unieke cursisten gedaald in vergelijking met 2021. Deze daling is te merken in alle provincies (behalve in de regio Brussel). De instroom op bachelor- en masterniveau is gestegen. Op de andere niveaus is de instroom afgenomen in 2022.

De stijging op bachelor- en masterniveau valt vooral toe te schrijven aan de stijgende instroom in de lerarenopleidingen (van 1467 unieke cursisten in 2021 naar 1581 unieke cursisten in 2022).

De krappere wordende arbeidsmarkt is zeker één van de factoren voor een algemene daling van de instroom in langdurige OKOT-opleidingen. Daarnaast zijn wellicht ook de energiecrisis en inflatie verklaringen waarom werkzoekenden minder snel een langdurig engagement aangaan voor een OKOT-opleiding.

6. a) 1694 werkzoekenden behaalden in 2021 hun diploma. In 2022 waren dit er 2070.

b) leeftijd

leeftijd_detail	2021	2022
18 tot en met 19 jaar	4	6
20 tot en met 24 jaar	161	187
25 tot en met 29 jaar	400	499
30 tot en met 34 jaar	411	440

35 tot en met 39 jaar	309	390
40 tot en met 44 jaar	211	269
45 tot en met 49 jaar	118	154
50 tot en met 54 jaar	66	88
55 tot en met 59 jaar	14	34
60 tot en met 64 jaar		3
Totaal	1.694	2.070

c) gender

geslacht	2021	2022
M	572	741
V	1.122	1.329
Totaal	1.694	2.070

d) provincie

provincie_organisatie	2021	2022
Brussel	40	52
Oost-Vlaanderen	412	546
Antwerpen	341	456
West-Vlaanderen	402	455
Vlaams-Brabant	155	176
Limburg	344	385
Totaal	1.694	2.070

e) welk diploma

type_okot	2021	2022
HBO	867	1.022
PBA	432	647
Se-n-se	68	50
MAS	44	43
Diploma secundair	283	308
Totaal	1.694	2.070

g) In deelvraag 6 e vindt u voor welk type OKOT de diploma's werden behaald.

h) Het aantal werkzoekenden dat een diploma behaald heeft na een OKOT-traject is in 2022 sterk toegenomen in vergelijking met 2021. De grootste stijging van het aantal diploma's zien we bij de graduaats- en bacheloropleidingen. In totaal zijn er in 2022 376 werkzoekenden meer die een diploma behaalden dan in 2021.

7. a) In 2021 waren er 1982 werkzoekenden die niet slaagden of hun OKOT-traject vroegtijdig stopzetten. In 2022 waren dit er 1869.

b) Leeftijd

leeftijd_detail	2021	2022
18 tot en met 19 jaar	12	22
20 tot en met 24 jaar	302	299
25 tot en met 29 jaar	474	392
30 tot en met 34 jaar	387	365
35 tot en met 39 jaar	300	293
40 tot en met 44 jaar	226	239
45 tot en met 49 jaar	159	136
50 tot en met 54 jaar	92	89
55 tot en met 59 jaar	29	34
60 tot en met 64 jaar	1	
Eindtotaal	1.982	1.869

c) Gender

geslacht	2021	2022
M	662	686
V	1.320	1.183
Eindtotaal	1.982	1.869

d) Provincie

provincie_organisatie	2021	2022
Brussel	65	61
Oost-Vlaanderen	561	598
Antwerpen	403	396
West-Vlaanderen	419	336
Vlaams-Brabant	189	202
Limburg	345	276
Eindtotaal	1.982	1.869

e) welk traject

type_okot	2021	2022
HBO	980	861
PBA	657	641
Se-n-se	37	28
MAS	37	54
Diploma secundair	271	285
Eindtotaal	1.982	1.869

f) redenen van niet-slagen

toestand_resultaat	2021	2022
Stopgezet - Door de klant	299	226
Stopgezet - Wegens langdurige ziekte	383	338
Stopgezet - Wegens ongeschiktheid	247	218

Stopgezet - Wegens tewerkstelling (tijdens opl)	324	288
Uitgevoerd - Niet geslaagd	624	650

g) De uitval in de OKOT-opleidingen is in 2022 gedaald in vergelijking met in 2021. Er zijn in totaal 113 werkzoekenden minder uitgevallen in 2022 dan in 2021. In de graduaats-, bachelor- en Se-n-Se-opleidingen is de uitval gedaald. In de verkorte educatieve master en de opleidingen in het secundair volwassenenonderwijs is de uitval licht toegenomen.

De geregistreerde uitval in de opleidingen dient sowieso genuanceerd te worden. Indien werkzoekenden de OKOT-opleiding vroegtijdig beëindigen, worden hun competenties en eventueel behaalde deelkwalificaties in kaart gebracht en worden ze bemiddeld naar werk. Anderen worden verder opgevolgd en indien nodig geheroriënteerd.

Daarnaast zijn er ook werkzoekenden die na een stopzetting alsnog de opleiding later hernemen, bv. na een periode van ziekte, of die een akkoord tot verlenging van de opleiding krijgen na niet-slagen in (een deel van) de opleiding.

8. De uitstroom naar werk is gemeten 3 maand na het afsluiten van een opleidingscluster (aaneenschakeling van competentieversterkende acties zonder 3 maand onderbreking) waarbij de hoofdopleiding een OKOT was en het resultaat bij deze was dat de cursist slaagde of zijn opleiding stopzette omwille van tewerkstelling.

a) Leeftijd

Uitstroom	Gegevens	*2021	*2022
-25 jaar	Uitstroom naar werk na 3 maanden	187	194
	Aantal afgesloten clusters	241	262
	Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)	77,59%	74,05%
25 tot en met 59 jaar	Uitstroom naar werk na 3 maanden	1.431	1.638
	Aantal afgesloten clusters	1.794	2.003
	Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)	79,77%	81,78%
60 jaar en +	Uitstroom naar werk na 3 maanden		0
	Aantal afgesloten clusters		3
	Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)		0,00%
Totaal Uitstroom naar werk na 3 maanden		1.618	1.832
Totaal Aantal afgesloten clusters		2.035	2.268
Totaal Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)		79,51%	80,78%

b) Gender

Uitstroom	Gegevens	*2021	*2022
Man	Uitstroom naar werk na 3 maanden	481	611
	Aantal afgesloten clusters	637	780
	Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)	75,51%	78,33%
Vrouw	Uitstroom naar werk na 3 maanden	1.137	1.221
	Aantal afgesloten clusters	1.398	1.488

	Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)	81,33%	82,06%
Totaal Uitstroom naar werk na 3 maanden		1.618	1.832
Totaal Aantal afgesloten clusters		2.035	2.268
Totaal Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)		79,51%	80,78%

c) Welk traject

Uitstroom	Gegevens	*2021	*2022
Diploma secundair	Uitstroom naar werk na 3 maanden	205	211
	Aantal afgesloten clusters	281	284
	Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)	72,95%	74,30%
Graduaat	Uitstroom naar werk na 3 maanden	329	496
	Aantal afgesloten clusters	454	633
	Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)	72,47%	78,36%
HBO	Uitstroom naar werk na 3 maanden	521	452
	Aantal afgesloten clusters	621	547
	Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)	83,90%	82,63%
MAS	Uitstroom naar werk na 3 maanden	44	41
	Aantal afgesloten clusters	47	46
	Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)	93,62%	89,13%
PBA	Uitstroom naar werk na 3 maanden	472	594
	Aantal afgesloten clusters	562	704
	Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)	83,99%	84,38%
Se-n-se	Uitstroom naar werk na 3 maanden	47	38
	Aantal afgesloten clusters	70	54
	Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)	67,14%	70,37%
Totaal Uitstroom naar werk na 3 maanden		1.618	1.832
Totaal Aantal afgesloten clusters		2.035	2.268
Totaal Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)		79,51%	80,78%

d) De uitstroom naar werk na de OKOT-opleidingen ligt hoog. In 2021 was dit 79.51%, in 2022 80.78% 3 maand na het beëindigen van de opleidingscluster. Vooral in de opleidingen op niveau hoger onderwijs is de uitstroom erg hoog, tot 89% voor de verkorte educatieve master.

* Uitstroom gemeten voor opleidingsclusters die in een kalenderjaar zijn afgesloten. Concreet: de uitstroom voor opleidingsclusters afgesloten in 2021 wordt gemeten in de periode tussen april 2021 en maart 2022, uitstroom voor opleidingsclusters afgesloten in 2022 wordt gemeten in de periode tussen april 2022 en maart 2023.

9. Kortgeschoolden komen doorgaans enkel in aanmerking voor de OKOT trajecten die leiden naar een diploma secundair onderwijs. Voor de Se-N-Se opleidingen, de graduaat (HBO5) en professionele bachelors bestaat wel een procedure om toegelaten te worden tot deze opleiding zonder diploma secundair, maar daar wordt zelden gebruik van gemaakt. Het antwoord op deze vraag beperkt zich dus tot de OKOT trajecten die leiden naar een diploma secundair.

Zoals uit het antwoord op vraag 5 blijkt, startten in 2022 670 werkzoekenden met een OKOT traject voor een diploma secundair. Daarvan startten 78% een opleiding in de zorg, waar het bezit van een diploma veelal een voorwaarde is. 22% startte een opleiding buiten de zorg. De noodzaak tot het behalen van een diploma secundair om een beroep te mogen uitoefenen, lijkt dus een belangrijke factor te zijn in het starten van een OKOT voor een diploma secundair.

VDAB zet nu al in op het aanbieden van kwalificerende trajecten voor ongekwalificeerde werkzoekenden via OKOT's. Maar deze oplossing lijkt voor heel wat ongekwalificeerden onvoldoende interessant. We hebben meer verschillende kwalificatiewegen nodig om upskilling pathways voor ongekwalificeerden mogelijk te maken.

VDAB zal blijven inzetten op het promoten van een OKOT als een mogelijk upskilling pathway, maar daarnaast zetten we in op de ontwikkeling van een alternatieve beroepskwalificerende leerweg via het project van de leerjobs voor ongekwalificeerde werkzoekende jongeren. Deze leerweg zal ook mogelijkheden bevatten om aansluitend alsnog een diploma secundair onderwijs te behalen.

10. De inrichting van de OKOT's blijft de bevoegdheid van onderwijs. Als minister van werk ben ik enkel bevoegd voor de toeleiding van werkzoekenden naar deze trajecten.

Zeker in de sectoren waar het bezit van een onderwijskwalificatie een noodzaak is, is de toeleiding naar de OKOT's van alle niveaus goed. Voor die werkzoekenden waarvoor direct instappen in zo'n OKOT traject in de zorg wat hoog gegrepen is, zijn voortrajecten mogelijk. Bijsturing is daar niet direct nodig.

Voor de andere sectoren nemen behoorlijk wat werkzoekenden deel aan de OKOT's op graduaat- of bachelorniveau. Ook daar zijn bijsturingen niet meteen aan de orde.

Voor wat de andere OKOT's voor ongekwalificeerde werkzoekenden betreft, wil ik zoals in het antwoord op vraag 9 aangegeven, in de eerste plaats inzetten op het verbreden van de kwalificatiemogelijkheden.

BIJLAGEN

1. [Overzicht van het aantal opgestarte OKOT per provincie](#)
2. [Overzicht van de opleidingsinstellingen waar VDAB mee samenwerkt per OKOT voor 2021 en 2022](#)